

Begeleiding

- *Begeleiding en praktische hulp thuis en op school* op het gebied van structureren, plannen en organiseren. Zoals het maken van een vaste dagindeling, trainen van sociale vaardigheden, begeleiding bij vrijetijdsbesteding.
- *Hulp bij veranderingen*, zoals overgang van basisonderwijs naar voortgezet onderwijs, naar arbeid, naar (zelfstandig) wonen, etc. (levensloopbegeleiding).
- *Lotgenotencontact* voor jongeren en ouders. Herkenning en erkenning, en delen van praktische tips.
- *Logeer- en dagopvang* om naasten te ontlasten van hun zware mantelzorgtaak. De batterij kan dan voor iedereen weer even opgeladen worden, wat voorkomt dat men op termijn de draaglast niet meer vol kan houden.
- *Informele thuiszorg* bevorderen met vaste begeleiders, bijvoorbeeld om te leren fietsen, zelf boodschappen te doen, openbaar vervoer te gebruiken en zo zelfredzamer te worden.
- *Mantelzorgondersteuning*. Ouders bieden kinderen met autisme vaak zeer intensieve begeleiding, die vaak lastig te combineren is met de zorg voor het gezin en een baan.

Wat is er nodig?

Om een kind met autisme goed te kunnen laten functioneren in deze maatschappij en binnen de gemeente, is zorg nodig die toegespitst is op de ondersteuningsbehoefte en hulpvraag van het specifieke individu met autisme en zijn naasten. Maatwerk, zodat geen geld en tijd verloren gaat aan niet-passende hulp.

Door gebruik te maken van de ervaringsdeskundigheid van mensen met autisme en hun naasten wordt begrip en kennis van autisme vergroot. Ook met het delen van kennis en het geven van bijscholing binnen onderwijs, behandelcentra en vrijetijdsbesteding, wordt dit doel bereikt.

Met goede en op maat geleverde begeleiding en behandeling, zo vroeg mogelijk, kan deelname aan de maatschappij worden verbeterd en vergroot. Een correct gestelde diagnose en meer begrip vanuit de omgeving zijn hierbij belangrijke randvoorwaarden. Een duidelijk overzicht van het hulpaanbod in de gemeente kan hierbij ondersteunend zijn.

Als aan deze voorwaarden voldaan wordt, kunnen mensen met autisme uitstekend participeren. Hiermee kunnen problemen voorkomen dan wel beheersbaar worden en kunnen de kwaliteiten van mensen met autisme tot hun recht komen.

Meer weten over autisme?

Wilt u als gemeente in contact komen met vrijwilligers die als belangenbehartigers met u mee willen denken over de transitie en autisme? Of met een lokale regioconsulent die met u meedenkt?

Neem dan contact op met de Nederlandse Vereniging voor Autismes!

info@autisme.nl **www.autisme.nl**

N.B. Elk kind met autisme is uniek en verschillend van alle andere personen met autisme. Een individuele benadering loont!

Autisme

bij kinderen in uw gemeente

Daan

Daan is 11 jaar en heeft autisme. Hij maakt zich in zijn hoofd grote zorgen over de overgang naar het voortgezet onderwijs. Hij wil niet meer naar school. Hij is vaak boos en respectloos naar de juf en wordt regelmatig de klas uitgestuurd. Thuis heeft hij vaak driftbuien. Zijn ouders maken zich grote zorgen over zijn gedrag en eenzaamheid. Onlangs vroeg hij: "Wie vindt het erg als ik er niet meer ben?"

www.autisme.nl

Nederlandse
Vereniging voor
Autisme

www.balansdigitaal.nl

Dé oudervereniging voor kinderen
met ontwikkelingsstoornissen bij
leren en/of gedrag

Beeld: Jodi Fotografie
Voor de foto is gebruik gemaakt van een model

Autisme in het kort

Autisme is een aangeboren ontwikkelingsstoornis in de prikkel- en informatieverwerking van de hersenen. Informatie via zintuigen (zicht, geur, geluid) wordt niet tot een samenhangend geheel verwerkt en denkpatronen zijn anders. Autisme heeft invloed op alle levensgebieden en -fasen. Iedere dag opnieuw. In de diagnostiek wordt gesproken over een autismespectrumstoornis (ASS), klassiek autisme, Syndroom van Asperger, PDD-NOS en MCDD. De naam zegt niet zoveel over het kind of de hulpvraag, want autisme kan er per persoon totaal anders uitzien. Kinderen met autisme hebben problemen op één of meer van de volgende gebieden:

- **Communicatie**

Kinderen met autisme nemen informatie vaak letterlijk en hebben moeite met het begrijpen van taal en indirecte communicatie, zoals gebaren of gezichtsuitdrukkingen.

- **Sociale interactie**

Kinderen met autisme hebben moeite in contacten met anderen. Sociale voelsprietten ontbreken, waardoor zij niet vanzelf weten hoe met anderen om te gaan en zich moeilijk kunnen verplaatsen in gedachten en bedoelingen van anderen.

- **Verbeelding**

Het verbeeldend vermogen is niet goed ontwikkeld, waardoor zij moeite hebben om zich een voorstelling te maken van (toekomstige) situaties en vaak moeite hebben met plannen, structureren en organiseren.

- **Onvoorspelbaar gedrag en beperkte interesses**

Vaak richten kinderen met autisme zich op een enkel detail en hebben zij moeite met veranderingen. Hierdoor lijkt gedrag niet te passen bij de situatie of lijken zij slechts zeer beperkt geïnteresseerd, in zichzelf gekeerd, grillig of afstandelijk.

Consequenties

Ruim één procent van de Nederlanders, ca. 190.000 mensen, heeft een vorm van autisme. Dit heeft de Gezondheidsraad vastgesteld. De kans is dus groot dat iemand in uw directe omgeving autisme heeft; in uw familie, in uw vrienden- en kennissenkring of op het werk. U kunt er vanuit gaan dat ook in uw gemeente 1% van de inwoners autisme heeft, mogelijk in combinatie met een stoornis zoals ADHD of een verstandelijke beperking.

Een kind met autisme denkt, interpreteert en neemt de wereld anders waar en heeft in meer of mindere mate het hele leven lang deskundige begeleiding nodig. Autisme zie je niet aan de buitenkant, maar heeft grote invloed op het leven van een kind en het gezin.

Vaak wordt er geroepen dat het bij kinderen wel aan de opvoeding zal liggen: "laat jullie kind maar eens een weekje bij ons komen logeren, dan zijn de problemen zo verdwenen", wordt er dan door de omgeving geroepen. Het is lastig om te zien of er sprake is van een opvoedprobleem of een ernstige psychische stoornis. Ieder kind is tenslotte weleens angstig. Als de gedragsproblemen niet worden herkend en er dus ook geen passende hulp wordt geboden, heeft dat grote consequenties.

Kinderen met autisme worden vaak verkeerd begrepen. "Hij lijkt onwillig", "tactloos", "maakt geen oogcontact" en "wil niet veranderen". Het lijkt onwil maar het is onmacht, veroorzaakt door het autisme. Kinderen met autisme lopen hierdoor het risico uitgesloten te worden van onderwijs en zijn kwetsbaar en gemakkelijk te beïnvloeden door mensen met minder goede bedoelingen.

Onbegrip, sociale eenzaamheid en isolement, beperkte vrijetijdsbesteding, geen passend onderwijs, pestproblematiek en verslaving zijn een aantal veel voorkomende problemen. Hierdoor kunnen kinderen met

autisme in ernstige situaties terechtkomen, zoals in crisisopvang en uithuisplaatsing. Een uitzichtloos bestaan zonder kans op scholing, arbeid of een zinvolle toekomst. En dat kan ook kinderen met autisme en een normale of hoge intelligentie overkomen. Dit alles vraagt veel van het gezin. Vaak raken ouders overbelast en wordt het gezin steeds meer op zichzelf teruggeworpen. De uitzichtloosheid van het bestaan wordt zo steeds groter en de gedragsproblemen vaak steeds erger.

Ondersteuningsbehoefte

Kinderen met autisme hebben behoefte aan zorg op maat. Hoeveel en welke hulp nodig is, verschilt per kind. De hulp moet goed afgestemd zijn op het kind en zijn gezin, want alleen dan is er kans van slagen. Kinderen hebben hulp nodig bij grote veranderingen in het leven. Daarom is het goed om tijdig de hulpvraag in beeld te hebben om problemen en dure zorg te voorkomen. Levensloopbegeleiding is essentieel.

Mogelijke ideeën voor hulp:

Behandeling

- *Psycho-educatie* (leren begrijpen van het eigen autisme), voor zowel het kind met autisme zelf als zijn ouders.
- *Ondersteuning van naasten*, van begeleiding in het gezin tot intensieve trainingen, waarmee naasten leren hoe zij ondersteunend kunnen zijn bij de gedragsproblemen.
- *(Gedrags)therapie*, gericht op het herkennen en verminderen van problemen ontstaan door het autisme.
- *Medicatie*, gericht op het verminderen van problemen, zoals extreme angsten, dwangmatig of agressief gedrag of depressies.